

Sygn. akt *IV U 847/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2017 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku R. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania R. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23/06/2017 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 23/06/2017 r. znak: (...)w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. P. (1) prawo do emerytury poczynając od dnia 24 maja 2017r.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy R. P. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 847/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 listopada 2017r.

Decyzją z dnia 23 czerwca 2017 r. znak sprawy: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił wnioskodawcy R. P. (1) prawa do emerytury.

W uzasadnieniu powyższego wskazano, iż wnioskodawca nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego a jedynie 24 lata 11 miesięcy i 23 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył R. P. (1) wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Uzasadniając odwołanie wnioskodawca podkreślał, iż urodził się (...), stąd też 16 rok życia ukończył (...). Wobec powyższego okres mogący podlegać zaliczeniu jako okres uzupełniający jest szerszy od pierwotnie wskazanego. Ostatecznie, zdaniem wnioskodawcy, okres jego pracy na roli należy liczyć od 20 lutego 1973 r. a nie jak poprzednio podawał od 1 września 1973 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił o jego oddalenie podtrzymując twierdzenia zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

R. P. (1) urodził się (...) Wnioskodawca jest członkiem OFE, jednakże wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

W dniu 24 maja 2017r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę w wieku obniżonym ze względu na wykonywanie przez niego pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca posiada udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach w wysokości 15 lat 11 miesięcy i 27 dni. Zakład jednak po analizie przedłożonej dokumentacji w dniu 23 czerwca 2017r. wydał zaskarżoną decyzję, którą odmawiał wnioskodawcy prawa do emerytury wobec braku wykazania wymaganego ogólnego stażu ubezpieczeniowego w wymiarze co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Dowód : dokumentacja w aktach organu rentowego

Po ukończeniu szkoły podstawowej w czerwcu 1972 r. wnioskodawca rozpoczął 3- letnią (...) Szkołę Zawodową w zawodzie mechanik- kierowca pojazdów samochodowych. Szkoła ta znajdowała się w R. i oddalona była od jego miejsca zamieszkania o około 11 kilometrów. Dojeżdżał do niej autobusem, na co poświęcał około 1 godzinę dziennie. W okresie od 20 lutego 1973 r. do 31 sierpnia 1973 r. zarówno przed, jak i po zajęciach w szkole wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym rodziców C. i M. P.. Gospodarstwo to położone było częściowo w O. i częściowo w W.. W spornym okresie miało ono powierzchnię 8,80 ha. Rodzice wnioskodawcy nie pracowali zawodowo, utrzymywali się z gospodarstwa. Wnioskodawca był najstarszy z czwórki rodzeństwa.

Wnioskodawca pracując w gospodarstwie rolnym rodziców wykonywał prace przy zwierzętach domowych oraz przy pracach na roli. W gospodarstwie hodowano 6 krów, jałówki, świnię, kury i konia. Uprawiano natomiast zboże, buraki i ziemniaki. Do obowiązków wnioskodawcy należało oranie, sianie, koszenie trawy, przewracanie siana, praca w oborze, karmienie zwierząt, wywożenie obornika, praca przy uprawie np. sadzenie ziemniaków, zbiór plonów. Wnioskodawca pracował najmniej 4-6 godzin dziennie.

Dowód: dokumentacja w aktach organu rentowego w tym zaświadczenie Starosty Powiatu (...) z dnia 16 maja 2017 r., dokumentacja w aktach sprawy w tym świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej, zeznania świadków S. W. oraz H. C., zeznania wnioskodawcy R. P. (1).

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie wskazanych dowodów.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego osoby, w zakresie przyznanych im kompetencji i w przepisanej formie, a ich autentyczność i treść nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków S. W. oraz H. C. w zakresie wskazanych przez nich okoliczności dotyczących pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz zakresu jego obowiązków. Zeznania tych świadków są jasne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Sąd nie znalazł żadnych okoliczności, które przemawiałyby przeciwko przyznaniu im waloru wiarygodności, ponadto znajdują potwierdzenie w dokumentacji zalegającej w aktach sprawy. W powyższym kontekście, walor wiarygodności należało także przyznać zeznaniom wnioskodawcy R. P. (1).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie należy uznać za zasadne.

W niniejszej sprawie kwestią wymagającą przesądzenia było posiadanie przez wnioskodawcę na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego a jedynie 24 lat 11 miesięcy i 27 dni.

Zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy emerytalnej, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli oni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wymagany według przepisów dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat (dla mężczyzn), mają 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie przystąpili do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania na podstawie przepisów powołanego rozporządzenia emerytury przez pracownika, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, jest spełnienie łącznie następujących przesłanek z § 3 i § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia, tj. dla mężczyzn osiągnięcie wieku 60 lat, posiadanie okresu zatrudnienia w wysokości 25 lat, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczonymi do okresów zatrudnienia oraz legitymuje się 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Sąd czyniąc ustalenia w sprawie, uwzględniając wnioski strony odwołującej się, przeprowadził postępowanie dowodowe na okoliczność wykonywania przez R. P. (1)pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, po ukończeniu przez niego 16 roku życia. Nadmienić przy tym należy, iż zgodnie z przepisem art. 10 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia i traktuje się je, z zastrzeżeniem art. 56 ustawy emerytalnej jak okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy emerytalnej, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Przepis art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej nie wyznacza warunków, od których wystąpienia uzależnia się uznanie okresu pracy w gospodarstwie rolnym, jako okresu składkowego (uzupełniającego). Jednakże w licznych orzecznictwie, ukształtował się pogląd, że o uwzględnieniu, przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno – rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składki na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (tj. przed 1.01.1983r.), przesądza wystąpienie dwóch okoliczności, a mianowicie: wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej domownika z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy tj. minimum 4 godziny dziennie (por. wyrok SA w Rzeszowie z dnia 03.07.2014r., sygn. akt: III AUa 184/14). Przesłanką zaliczenia do okresów składkowych okresu pracy w gospodarstwie rolnym jest znaczący dla funkcjonowania tego gospodarstwa wymiar czasu pracy, za który uważa się wymiar co najmniej połowy pełnego wymiaru czasu pracy (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z 6.06.2013r., sygn. akt: II UK 368/12).

Odnosząc się zatem do przesłanek warunkujących uznanie pracy w gospodarstwie rolnym za uzupełniający okres składkowy należy wskazać, iż ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie pozwalają na przyjęcie stanowiska, że w okresie 20 lutego 1973 r. do 31 sierpnia 1973r. (6 miesięcy 12 dni) wnioskodawca świadczył pracę w gospodarstwie rolnym rodziców. Praca ta miała znaczący wymiar dla funkcjonowania tego gospodarstwa, a czas wykonywanej pracy przekraczał dziennie 4 godziny. Zakres obowiązków, który nakreślił wnioskodawca oraz zeznający w sprawie świadkowie, bezsprzecznie uprawnia do zajęcia stanowiska, że R. P. (1) rzeczywiście świadczył pracę w gospodarstwie rolnym rodziców, w wymiarze większym niż 4 godziny dziennie, a więc spełnił warunki uprawniające do zaliczenia tego okresu do ogólnego stażu pracy.

Wobec powyższego należy przyjąć, iż wnioskodawca udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Powyższe wynika z sumy uznanych przez organ rentowy okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 24 lat 11 miesięcy i 23 dni oraz uznanych przez Sąd okresów pracy wnioskodawcy w pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 lutego 1973 r. do 31 sierpnia 1973r. (6 miesięcy 12 dni).

Reasumując, poczynione przez Sąd ustalenia bezsprzecznie pozwalają na stwierdzenie, że w dacie wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca spełniał wymóg stażu zatrudnienia w szczególnych warunkach i ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Należy zauważyć, iż wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury od dnia złożenia wniosku tj. od 24 maja 2017 r. dlatego też sporne świadczenie zostało przyznane od tej właśnie daty.

Skutkiem powyższego Sąd uwzględnił odwołanie i stosownie do treści art. 47714 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. , przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury poczynając od dnia 24 maja 2017 roku.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II sentencji wyroku, znajduje postawę w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie, z którymi strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W przedmiotowej sprawie kosztami poniesionymi przez R. P. (1) były koszty wynagrodzenia reprezentującego go w sprawie profesjonalnego pełnomocnika, które zgodnie z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), wynoszą 180 zł.